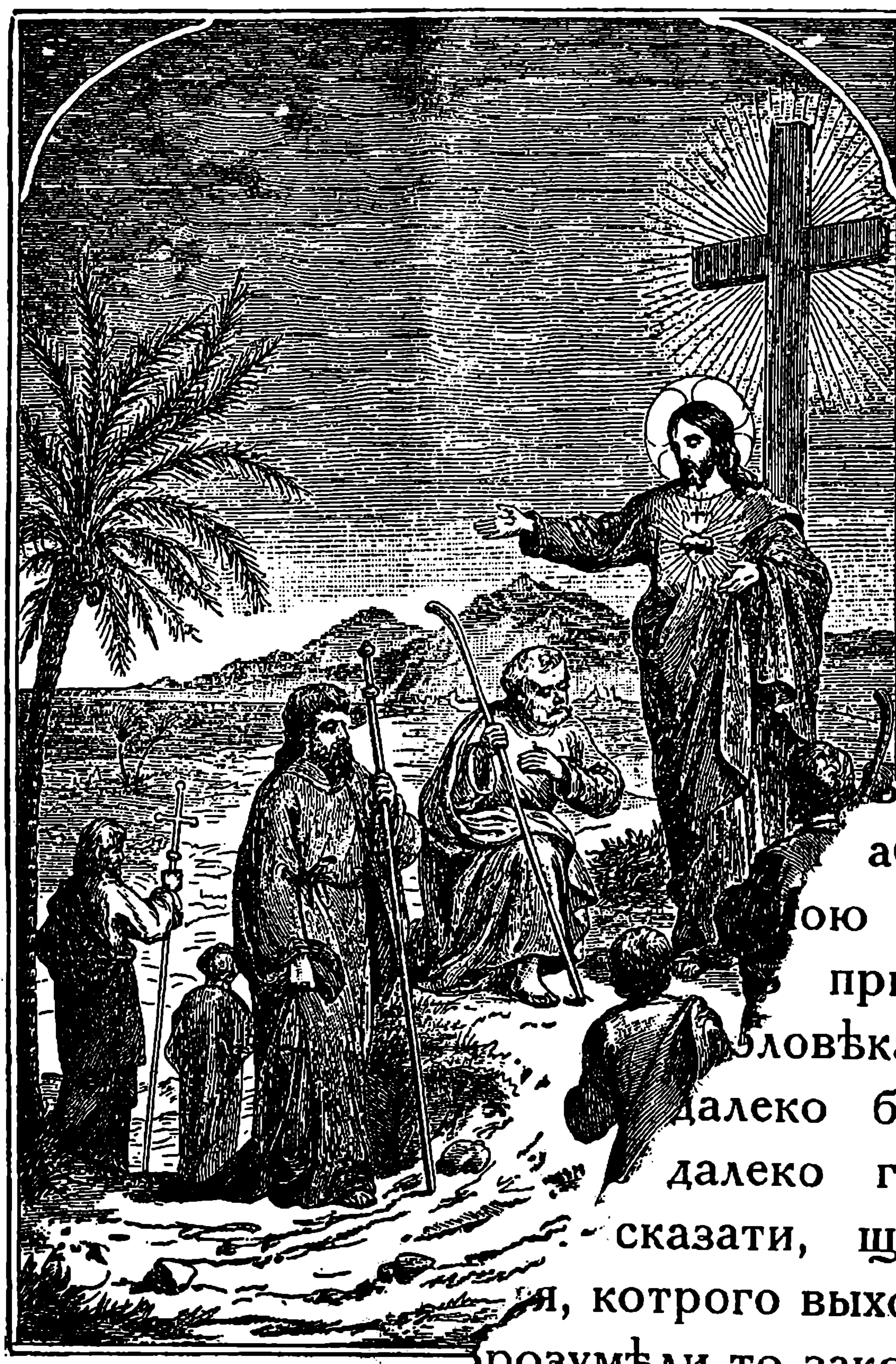

БЛАГОВѢСТНИКЪ

РОЧНИКЪ XIII.

Ранѣ мѣста, и знали, що такъ жить вѣдь доброго обѣгу крови, небудь стану залежить вѣдь добро-

ПЕЧАТНЯ, ВЫД.

РЕДАКЦІЯ И АДМІВЕЦЬ Лякедемоньский, хотѣвъ показати впливъ має выхованя и що то

Сими днями появиться: КАЛЕНДАРЬ БЛАГОВЪСТНИКА НА 1934 РОКЪ

Знаный вже Русинамъ цѣлоѣ Пôдкарпатскоѣ Руси и Словенска. Знаный всяди, где читають „Благовѣстника“. Знаный краснымъ сдержанемъ зъ попередныхъ лѣтъ.

КАЛЕНДАРЬ БЛАГОВЪСТНИКА

же готовый. Богатый змѣстомъ, зъ таємными образками дає науки и Оправы для людей каждого вѣку и Девять-дні правдѣ своимъ змѣстомъ Цѣна 80 кримъ пріятелемъ и дорожанецъ даромъ на цѣлый рокъ.
Цѣна 40 гел.

Крестна дорога.

14 корот. розважацьного содережаня Календарь Благовѣстника почтовою засылкою, стоить лишь 2·60 Кч. Зъ почтой въ каждой и найхудобнѣйшой Отпустовѣ молитвы. Сейти ученіе о отпustахъ и даскѣ.

Сторонъ 16. Цѣна 50 гел., альбомъ Благовѣстника доки

давайте.

Засылается лемъ за готовѣ грошѣ або:

Листы и грошѣ треба засылати въ Ужгородъ
Выдавництво Чина св. Василія Великого
Раковція улица число 5

Листы изъ заграницы треба адреса за послѣплатою.
Vydavničtvo Čuna sv. Vasilija Velikogo
Rakovci ulica № 54. Podkarp. Rus. ČS

Число 11.

Новемберъ

Річникъ XIII.

БЛАГОВЪСТНИКЪ

ДУХОВНА ГАЗЕТА ДЛЯ ПОДКАРПАТ. РУСИНОВЪ

Редакція, адміністрація, експед.
Выдавництво Чина св. Василія В.
въ Ужгородѣ, Раковція ул. ч. 54.
Выходить 1-го кожного мѣсяця

Відвѣчат. Редакторъ:
о. Теофанъ Скиба ЧСВВ

Предплата на цѣлый рокъ 10 Кч.
за границею 17 Кч.; до Америки
половъ дол. — Одно число 1 Кч.
Выходит 1-го кожного мѣсяця

„Чимъ горнець накипить,
тымъ и черепъ зъ него буде чути.“

ДЕКОТРЪ люде мають таке переконаня, що цѣле щастя чоловѣка залежить вѣдь того, підъ якою кто уродивъ ся звѣздою. Повѣдають, що якъ дѣтина уродиться підъ звѣздою доброю, то цѣле житя буде щасливою; а якъ уродиться підъ звѣздою чорною, то вже по є щастю. Повѣрка та и, нерозумна и забобонна. Бо ктожъ може увѣрити, щоби бѣгъ звѣздъ впливавъ на щастя або нещастя чоловѣка обдареного розумомъ и вольною волею, котрой самъ навѣть Господь Богъ не робить примусу?

Найлѣпшою планетою для молодого чоловѣка есть добре выхованя. Сила доброго выхованя далеко бѣльша, якъ сила звѣздъ, а его свѣтло проникає далеко глубше, якъ свѣтло сонця. И на смѣло можна сказати, що той молодець уродився до великого щастя, котрого выховують въ побожності и боязни божїй. Зрозумѣли то законодавцѣ, и длятого такъ много побудували школъ и рѣжныхъ заведеній; бо знали добре, що безъ доброго выхованя не остояться анѣ державы, анѣ мѣста, и знали, що такъ якъ здоровля тѣла залежить вѣдь доброго обѣгу крови, такъ и цѣлостъ якого небудь стану залежить вѣдь доброго выхованя молодыхъ.

Лиургъ, законодавець Лякедемоньский, хотѣвъ показати свому народови, який впливъ має выхованя и що то

значить заправляти молодѣжь вѣдъ початку въ добрѣмъ. Въ той цѣли ховавъ вонъ двоє песять зъ одного и того самого гнѣзда, зъ тою только рѣжницею, що одно зъ нихъ ховавъ при кухни и кормивъ стравою домовою, а друге заправлявъ до ловѣвъ. А коли ихъ одного дня выпустивъ въ поле въ очахъ цѣлого народа, казавъ рѣвночасно поставити миску зъ ъдломъ и выпустити живого заяця. Песь, що выховався при кухни, кинувся сейчасъ до миски, наколи другой, который ховався при ловахъ, майже не поглянувъ на миску, але чимъ скорше драпнувъ за заяцемъ. По такої практицѣ сказавъ Ликургъ: „Моѣ люде! если тѣ псы, хотяй они оба зъ одного гнѣзда, але рѣжного выхованя, такъ стали ся неподобными до себе, то чомужь-бы добре выхованя чоловѣка розумного не мало бѣльше доказати, якъ доказала сама натура?“

Если въ новый горнецъ налѣшь меду, и потому затримає въ собѣ солодкость; если налешь жовчи, гіркостю зъ него буде чути и познѣйше. Такъ и дѣти, если въ молодѣмъ вѣцѣ выховаешь въ боязни божой, найчастѣйше на всегда буде чути вѣдъ нихъ запахъ чесноты; а если выховаешь въ обычаяхъ злыхъ, въ неморальности, то звыкло и на старбѣсть будуть смердѣти нечеснотою. А хотяй старбѣсть сама вже черезъ себе гідна пошанования и до рады приdatна, зъ тымъ всѣмъ хотяй злый чоловѣкъ и постарѣвся, звыкло таки не покине давного свого житя. И не дивниця, бо вкорѣненый налобъ стаєся щоразъ сильнѣйшимъ. И длятого то видимо неразъ, що старѣ подѣ взглядомъ моральности и обычаявъ горшѣ якъ молодѣ. А якѣ ихъ дѣти? О Боже! а кто же не знає тѣ приповѣдки: „яке дерево, такий клинъ; який отець, такий сынъ,“ або тѣ другоѣ: „яке корѣня, таке насѣння?“

Присылайте передплату на „Благовѣстникъ.“

Новѣ пророки „Православія“.

Сего року на празникъ Успеня Пр. Дѣви Маріѣ дуже красный отпуть бувъ въ Мукачевѣ на Чернечой Горѣ. Народ тысячами кружиився около монастырської церкви. Цѣла околиця зашибалася одѣ тепленького и дитячим усердіемъ переповненого спѣву вѣрниківъ нашихъ: „*Не дай погибати о Божая Мати, о Божая Мати вѣрныхъ христіяновъ!*..

На правомъ боцѣ рѣки Латорицѣ вшитко горѣло и напоминало людей о любви къ Богу, къ Преблагословеннй Матери Божїй. Зъ любовю молилися за Отця всѣхъ народовъ, за Папу Римського: „*Хрань намъ Боже Святою Отця, Христового намъсника...*“ Боголюбивому епископу нашему Александру, священикамъ, монахамъ, вѣрнымъ людямъ – русинамъ спѣвали „*Многая лѣта...*“

Доты на лѣвомъ боцѣ рѣки Латорицѣ въ одной малой деревянной церковцѣ збѣглося пару молодыхъ студентовъ и пару интеллигентовъ. Въ той церкви, котрої стѣны даколи слухали єще многолѣтствія на Папу Римського — начали говорити, что они „*Отрѣкаються одѣ Папы Римського...*“ одѣ „*Епископа Александра*“. Ажъ лячно було слухати, коли одрѣкалися одѣ своихъ родичей, одѣ родины, одѣ сестеръ и братовъ своихъ, котрѣ не хотѣли за ними ити въ такъ званое „православіє“.

Чтосталося изъ сими студентами? Чому лишили они totu вѣру и totu Церковь Католицьку, котра ихъ научила спѣвати: „*Господи помилуй*“, котра имъ и намъ сохранила нашу руську „азбуку“, котрой можемо то дяковати, что нынѣ є кому єще по руськи говорити?!

Гордѣ були. Въ Празѣ сидѣли. Политизовали. Не училися всѣ такъ, якъ приходилося. Вакаціѣ перетанцювали. Хотѣли указовати, что они дачим суть. Не чѣпилися книги и не училися прилѣжнѣйше, но зачѣпилися нашого Преос. Епископа Александра. Хотѣли, щобы Епископъ такъ танцовав, якъ они будуть єму гусляти. Они хотѣли Епископови розказовати, що котрого священника и на котре мѣсто має положити. Уже такими смѣлими сталися, что въ газетѣ, — котра не любить нась гр. католиковъ — написали и оденъ открытый листъ до Епископа. Настрашовали Епископа, щобы ихъ „*требованіямъ*“ задоситьчинивъ. Словомъ дѣти отцю свому хотѣли розказовати.

Епископъ не напудився — а студенты за серце перейшли на „*православіє*“. И теперь якъ зачувати суть и такъ, котрѣ ка-

жуть, що они тому лишили греко католицьку Церковь, бо в сей церкви не люблять русскихъ, не люблять народъ, и що православіє нѣбы отцовська наша вѣра.

Якъ видите, студенты ключку тягли изъ своимъ Епископомъ. Ключка ихъ урвалася. Выдумали также, что идуть нѣбы до „отцовськоѣ вѣры“. Те изъ ганьбы. Но если бы изъ убѣженія, изъ любови правды ишли, чому не пошли лишь теперь, коли изъ Епископомъ не удалось имъ сважатися?!

Свого епископа лишили — кажуть — за то, що не є „рускими“ чоловѣкомъ. Но мы знаємо, що нашъ епископъ есть Русъ томъ. Кровь изъ нашої крови. Ци не дивне дѣло, что студенты одъ него одрываються и къ чужому намъ сербу пристають?

Студенты если бы лѣпше знали исторію, мали бы знати, що отцовська вѣра есть вѣра католицька.

Студенты, если бы любили народъ, не перетягали бы людей на то православіє, котре уже сам народъ радбы лишати, котре принесло то, что русинъ на многихъ мѣстахъ одъ всякоѣ вѣры одлучився, позадъ котрого только процесовъ, слезъ и бѣдъ треба було перенести.

Одъ новыхъ пророковъ православія также варуймeseя. Кого гадъ (эмъї) укусивъ, уже и отъ глисты боиться.

Г О Л О Д .

Я БАЧИВ, як у нашъ горы
Ишов могутній Голод — Цар,
Останнє зерно брав з коморы
И слозы полишав у дар.

Я бачив, як дѣтину мати
Тулила до сухих грудей,
Не мала ѿй що ѿсти дати
Й ишла на жебры мѣж людей.

Я бачив глыбину розпуки
В очах запалых и мутных,
Облича скривленѣ вѣд муки
И выраз гробовый у них.

Я чув нестримный плач дѣтины,
Болючѣ скарги повнѣ мук,
Проймаючѣ жалѣ вдовинѣ
Й нѣме заломлюваня рук.

Я чув, як мой народ рыдає
Припавши до безплодных поль ...
О хто у грудях серце має,
О хто вѣдчує той наш бôль ? ...

Зореслав.

Э'зэдь католицькоѣ молодежи въ Праѣ.

о. Ю. Станинець :

Св. Мисія въ Кривѣ надъ Тисою.

Одъ коли село Крива стоить, не празчовало такого праздника, якъ одъ 10-17 сентября, коли місіонери о. Василій и о. Клементъ члены Чина Редемптористовъ зъ Михаловець подержали св. місію.

9. IX. по полуудню прийшли ОО. місіонаръ до Кривої. Надъ Тисою встрѣтила ъхъ процесія, въ котрой майже цѣле село зобразилося. — У церкви привитавъ ОО. Місіонарбвъ о. Іванъ Тегзє мѣстный духовникъ, а потому выголошена была перва проповѣнь місійна.

Окремъ проповѣдей подержанъ были науки и то окреме дѣтямъ, окреме дорослымъ хлопцямъ, окремо дѣвкамъ, а окремо женамъ и людямъ старшимъ.

А коли 17 IX, то є у недѣлю вечеромъ была сказана послѣдня и прощальна проповѣнь, цѣла церковъ плакала, а то не лише бабки и жоны, але люде и молодѣ легинѣ плакали на голосъ.

Але, щобы кождый могъ собѣ представити ще лѣпше, який успѣхъ мала св. місія въ Кривѣ, отъ що стало ся ще 11. IX. вечеромъ, Коли до 9-год. всѣ были въ церкви на проповѣди, подчасъ того до одного вѣрника зайдли злодїї до хижѣ и украли 4500 Кч. готовыми гроши и обыкрали все зъ хижѣ. Чоловѣкъ вертаючися зъ церкви найшовъ обробовану хижу и наразъ пôшовъ и заголосивъ на фару. Не було що робити, лише зъ духовникомъ заразъ пошли до Хуста и голосили жандармерії. Але задаръ было, бо по злодїеви анѣ слѣду. — На то 13. IX. о. місіонаръ выголосивъ красну проповѣнь о пеклѣ, а 14. IX рано заходить обкраденый у свою загороду коло хижѣ и находить тамъ усѣ украденѣ дѣла, а у папери и грошѣ, але 100 Кч хибило, але мѣсто нихъ оденъ пагрѣ зъ надписею : „перебачъ, стотку истративимъ по дорозѣ.“

Отъ сила живого слова. — Нѣ, не добрѣ сказавъ, але сила Божого Слова.

Коли злодії дочуються о строгомъ законѣ кары якоѣсь державы за злодѣйство, не перестаютъ красти, але крадугъ и дале лише осторожно. Але коли оденъ греко каѳоликъ въ Кривѣ, который допустився злодѣйства почує законъ Божий о злодѣйствѣ и его наслѣдкахъ, вертає украденое, нагороджає хибу зроблену передъ людьми и Богомъ.

Законодателѣ, панове, министры, послы сенаторы, творцѣ законовъ въ державахъ., Ци вы видите силу Божихъ законовъ? Ци вы видите, що вы самъ подкопуете основу вашихъ державъ, коли хотите знищити церковнѣ школы, выверечи зъ суда крестъ и стараетесь ослабити церковъ де лише можете! — Не темницѣ, не сила жандармерії и войська є и буде силою усѣхъ державъ, але тверда вѣра, законъ Божий, мораль Христіянська. — Вѣчна правда, вѣчного Бога и днесъ є основою всего и днесъ доказуєся, що: „Безъ мене не можете творитиничего же.“ Не забудьте николи, коли выдаете законъ нашої державы велику правду вже старинного філозофа Плутарха, который сказавъ: „лекше є городъ у воздусѣ збудовати, якъ сильну державу безъ религії заложити“.

Де въ державѣ паде, слабне вѣра, тамъ ослабляєся и держава и бѣднѣє, бо выdatки на охорону державы треба убольшати. — Попозераймо хоть бы сей случай, що стався въ Кривѣ. — Колько грошей державныхъ треба бы було на то, щоби розслѣдити се злодѣйство? — А не знати, ци найшли бы були злодія. А если бы були найшли, то заразъ до суду у темницю, а по судови опять. Колько бы були стояли суды, а колько держава мусѣла бы була дати грошей на воздержованя его въ темницу. А то сякъ одна добра проповѣдь все нагородила.

А того ще не доста, бо хто разъ зачавъ красти, того темниця не вylѣчить, не одстрашить одъ крадежи, якъ знаємо зъ практики, але одсидѣвъ одно, то скоро попаде опять въ злодѣйство. — Але сей, чоловѣкъ у Кривѣ напевно бѣльше вже нѣколи не буде красти въ житю.

О якъ бы люде щасливѣ, кобы то всѣ порозумѣли, що „безъ Бога, анѣ до порога“ и щоби всѣ такъ жили и такъ робили, на такої основѣ побудовали всѣ державнѣ законы. Тодѣ бы не треба только войська, только жандармерії, поліції, детективовъ, только темниць и судовъ.

Але бѣда, бо теперъ многѣ зъ вѣры смѣються и говорять, що

лише тодѣ буде щастя на свѣтѣ, коли знищиться вѣра, коли вже не буде анѣ одного священника и нѣ одноѣ церкви на свѣтѣ.

Але що бы було тодѣ, то Богъ намъ указавъ на Росіѣ. Тамъ вже майже не є церкви и священника, але мѣсто раю сталося тамъ

Прийдѣть до мене всѣ, а я васъ успокою.

пекло, куда если бы можъ безвѣрцѣвъ и комунистовъ Європы за-
слати нѣ пару мѣсяцѣвъ, щобы покушали рая безъ церкви и свя-
щенниковъ, то певно, що выгоилибыся одъ своеї безбожности и
старалибыся по тому не нищити церковь и вѣру, але утвердити.

Св. Мисія въ Кривѣ достигла такъ великий успѣхъ, який жаддна земна сила не потрафила бы була достигнути, а лише Божа благодать. — До св. Причастія приступило 1338 особъ. — Де Товариства Серця Ісуса 158, а то головно молодѣжь. — До св. Рожанця 79 особъ, а до 200 зъ другихъ сель. — Що указує тоже великий успѣхъ въ такъ маломъ селѣ.

На конець треба ще згадати, що въ Кривѣ по войнѣ бôльша часть села одступила одъ Церкви и пойшла въ схизму („православіє“) побудовали собѣ церковь. Одначе скоро насытилися Кривляне „православіємъ“ и залишили є разомъ изъ церквою, бо увидѣли скоро, що то вѣра „руssкая православная“ — а не Христова.

Теперь у Кривѣ ледвы осталося 18 фамилій у схизмѣ ще, але и тѣ скоро навернутъся, якъ я чувъ не давно одъ ревного тамошнього молодого и симпатичного духовника о. Ивана Тегзы, который якъ видно изъ успѣха св. мисії є добрымъ роботникомъ Христового винограда.

Най Богъ милостивый дастъ много ще святихъ мисій у насъ. Бо не пуста агитація є нашою цѣлею и силою, але Тѣло и Кровь Ісуса Христа и правдиве христіянське житя.

ИЗЪ ЖИТИЯ СВЯТЫХ

Заступникъ на мѣсяць новемберъ.

Святый Архистратигъ Михаилъ.

Господь сотворячи видимый свѣтъ, сотворивъ также и свѣтъ невидимый, т. е. безчисленне число духовъ або безплотныхъ силъ, которыхъ мы называемо ангелами. Всѣ ангелы були спершу добрыми и Господь надѣливъ ихъ многими дарами. Корыстаючи изъ тыхъ великихъ даровъ ласки Божоѣ, одна частина ангеловъ згордѣла и, вмѣсто Йому покланятися, хотѣла статися подобною Г. Богу. За ту гордость противъ своего Сотворителя, засудивъ ихъ Господь до пекла, то є то мѣстца вѣчныхъ мукъ. Тѣ знова ангелы, котрѣ лишилися вѣрными для добра, заслужили собѣ и дальше перебувати въ небѣ и оглядати лице Боже, а заразомъ суть они призначеніи хоронити людей и длятого называються они ангелами-хоронителями.

Головою добрыхъ ангеловъ уважає св. Церковь на подставѣ св. Письма св. архангела Михаила, котре име значить по нашому: „Кто яко Богъ?“ Сей св. архангель явився многимъ людямъ, яко сильный заступникъ въ напастяхъ и нещастяхъ, и — якъ говорить пророкъ Даніиль — що нѣ одинъ изъ ангеловъ не есть такимъ могущимъ помочникомъ нашимъ, якъ именно Михаилъ, князь ангеловъ. Длятого то св. Церковь, установляючи нынѣшний праздникъ, наводить лишь його имя, а о другихъ ангелахъ споминає словами: „Соборъ безплотныхъ силъ“.

Посля науки папы св. Григорія дѣляться безплотнѣ духи на три оддѣлы, а каждый изъ тыхъ оддѣлобъ на три ряды, котрѣ называються: Серафимы, Херувимы, Престолы, Господствія, Силы, Власти, Княжества, Архангелы и Ангелы.

Въ св. Письмѣ споминаєся, що Господь Богъ пославъ Херувимовъ зъ огненными мечами, щобы стерегли входу до раю. Потому являєся ангель Аврааму, коли той має намѣреня пожертвовать своего сына Исаака Господу Богу. До Авраама заходить три подорожнѣ, котрѣ, якъ то потому показалося, були ангелами. Ангель Божий показуєся Мойсею въ огневомъ корчи, дальше веде Израильтянъ до Ханаану, показуючи имъ огненнымъ стовпомъ дорогу. Молодого Товію сопроводить ангель и повертає зъ нимъ, уратовавши його щасливо вѣдь неминучо смерти надъ берегомъ рѣки. Дальше являєся Ангель Захаріи, звѣщаючи йому рождество св. Йоанна Хрестителя, а Преч. Дѣвѣ Марії рождество Сына Божого. Потому являются ангелы паstryрямъ, звѣщаючи имъ рождество Ісуса Христа. Ангелы служили Ісусу Христу въ пустыни, а одинъ изъ нихъ покрѣплявъ нашего Спасителя передъ страстями на горѣ Оливнїй. Ангелы предвѣщали воскресеня Христове, а по вознесеню будущий приходъ Ісуса Христа.

То суть лишь головнѣйшѣя явленія ангеловъ, вынятѣ изъ св. Письма.

МѢСЯЧНЕ НАМѢРЕНЯ НА МѢСЯЦЬ НОВЕМБЕРЪ

За тыхъ, що вмирають безъ останныхъ св. Тайнъ.

Каждый християнинъ бажає передъ смертю полагодити свою дѣла тутъ на земли зъ Господомъ Богомъ, щобы спокойно замкнути свою очи и безопасно станути перед Найвысшимъ Судією. Одже найважнѣйша рѣчъ се, щобы мы умерли въ мирѣ зъ Г. Богомъ.

Вѣдь доброѣ смерти залежить наше вѣчне спасеня. Тому вѣтой хвилѣ цѣле пекло зъ усею силою кидається на людську душу, щобы наклонити до грѣха и вкинути до пекла. Се тымъ лекше діаволови вчинити, що хворый на смертельнѣй постели придавленый великими болями, не має силы опертися покусамъ, хиба що надзычайна Божа ласка його скрѣпить.

Якъ знаємо такими джерелами ласки є св. Тайни. Тимъ то и до нихъ годиться кождому чоловѣкови хворому часто прибѣгати. Св. Сповѣдь одпускає намъ грѣхи и прощає вѣчну кару, поєднує зъ Г. Богомъ и дає душѣ спокой, безъ котрого майже неможливо опертися покусамъ. Св. Причастіє дає намъ силу, зменшує похоти, вливає въ серце ненависть до грѣха, а любовь до Г. Бога.

Елеопомазаня скрѣпляє, людську душу лѣчить, уменшує навѣть болѣ тѣлеснѣ и улекшує людинѣ вѣчне спасеня. Скрѣпляє даючи ъї силу до зношения всякихъ терпѣнь и до побореня усякихъ покусъ. Справляє, що хворому одпускаються всѣ смертельнѣ грѣхи, зъ котрихъ вѣнъ не мôгъ высловѣдатися за для тѣлесного або умового ослабленя, чинить такожъ, що хворому одпускається много каръ за грѣхи.

Зъ того коротенького поясненя видно, якъ потрѣбно для умираючого приймити св. Тайни. А що сказати, коли вмираючий есть грѣшникъ! Коли на души тяжить страшный тяжкий грѣхъ, або и много такихъ грѣховъ!

Яке щастя, для такого хворого приймити послѣднѣ св. Тайни! Таке щастя майже, якого зазнавъ розбойникъ, котрый висѣвъ на Голгофтѣ по правицѣ Ісуса Христа.

А коли не прийме св. Тайнъ, то буде подобный хиба до того розбойника, котрый висѣвъ по лѣвицѣ.

Та кôлько то людей на свѣтѣ мусить умирati безъ священника.

Ци то ихъ постигне нагла и несподѣвана смерть, ци то десь на войнѣ у битвѣ мусять конати на поляхъ, ци середъ бурѣ потопаючи въ глибокомъ морю, ци то навѣть на власной постели, але далеко одь священника, або тому що не є кому того священника прикликати.

Такъ то люде находяться въ великой небезпецѣ утратити вѣчне спасеня.

Хто находится въ станѣ тяжкого грѣха, въ Божомъ гнѣвѣ мусить збудити чувство жалю совершенного, т. є жалувати, що образивъ Бога, котрый є найвишче и найбѣльше добро, достойне всякої любови, щобы не згинувъ на вѣки и поєднався зъ Богомъ и спасть свою душу.

Той, хто є у станѣ Божоѣ ласки, мусить просити Бога, щобы не позволивъ, абы діяволъ звѣвъ його до грѣха, а давъ выдержати въ добромъ до послѣдного вѣдьму.

За двѣ рѣчи мусимо молитися, щобы Богъ намъ и усѣмъ давъ ласку вмирати покрѣпленымъ св. Тайнами то перше, а друге, щобы змилосердився надъ тими, що конають безъ помочи священника, щобы имъ давъ свою помочь и совершенный жаль за ихъ грѣхи, щобы и они умерли въ Божої ласцѣ и спасли душѣ одкупленї предорогоцѣнною кровю Христа Господа.

Двѣ дороги.

Въ недѣлю, по вечерни, селомъ ишли двѣ дѣвчины. Була се Настя, сирота, котра служила въ одного господаря, и Поланя, дочка богатого господаря. Обѣ дѣвчины підѣшли до креста, вѣдь котрого дорога дѣлилася на двѣ половины; одна вела за село на чисте поле и до стоячої середъ него каплицѣ, друга знову вела до корчмы, зъ котрої ажъ до роздорожа нѣсся голосъ гуслей и баса и голосъ спѣваючихъ парубкôвъ. На роздорожу дѣвчата пристали.

— Куды ты идешь Насте? — звѣдала Поланя.

— Я иду, якъ звычайно, до каплицѣ; тажъ нынѣ недѣля, вѣдь спѣваю пѣсню до Матери Божої, и верну до дому.

— Е, ходи лѣпше зо мною. Нынѣ грає музика зъ города, есть много чужихъ парубкôвъ, колька воякôвъ прийшло на доволену, нагуляюмося добра.

— Нѣ, моя Поланьо! Ты знаєшь, що нашъ Отець духовный

дуже гнѣваються на тѣ музики и танцѣ, видно, що мусить въ нихъ щось злого.

— Ты всегда хочешь бути святою — сказала Поланя — цѣкава я энати, що злого есть и може тамъ бути. Тажь люде гуляють на весѣляхъ, неразъ и на толоцѣ, а прецѣнь и паны гуляють, никто имъ не боронить того, бо видно, що въ томъ нема ничего злого.

— Менѣ здаєся, — вѣдовѣла Настя — що Отець духовный на вѣтеръ не кажуть; они хотять лишь нашого добра и спасеня вѣчного. А то правда, що вольно гуляти, чому нѣ, я сама неразъ, якъ знаешь, гуляю до утомы, менѣ здаєся, що то не все одно, де и коли гуляєся. На весѣлю, на толоцѣ, гуляєся прецѣнь въ хатѣ, або въ домѣ христіянськомъ, при очахъ старшихъ людей и нема тамъ способности до грѣха.

— Нѣбы въ корчмѣ нема старшихъ людей!

— Але якъ они? Ци бачила ты, щоби нашъ староста, або кураторъ зайшовъ до корчмы на музику? Тѣ, що тамъ идутъ, не мають часу дозирати за молодыми, бо они щасливѣ, якъ можуть доста пити.

— Говори ты свое, а я кажу, що: „стереженого Богъ стереже“. Най бы кто тамъ хотѣвъ менѣ бодай одно слово сказать, я бы йому вѣдказала, що вонъ памятавъ бы мене довго!

— Ой зле то, моя Поланьо, що ты святу пословицю: „стереженого Богъ стереже“ на зле собѣ толкуєшь. То такъ само, якъ бы кто незнаючи плавати, кинувся въ глубоку воду и сказавъ: „стереженого Богъ стереже“! Ты идешь до дому жидовскаго, тамъ де діяволъ не бачуши знамени святого креста, має большу силу надъ чоловѣкомъ. Прецѣнь ось нынѣ чула ты на проповѣди, що вонъколо чоловѣка якъ „левъ рыкаючий“ и глядить, когобы пожерти. Праматерь наша Єва була мудрѣйша певно вѣдь насть, а прецѣнь діяволъ искушивъ єї.

— Ты-бо Насте, всегда святою хочешь бути! Не дармо смѣються люде зъ тебе.

— И за те Господу слава — вѣдовѣла Настя — волѧла я, щоби Господь Богъ мавъ гнѣватися на мене. А тебе Поланьо прошу, не иди тамъ! Для молодої дѣвчины то не красно. Знайдеся ктось, зачне тобѣ ласкаво щось промовляти, просити на шкянку пива, то бодай якасъ гадка непотрѣбна найде тобѣ на голову, и вже душа твоя вѣдносить велику шкоду. Ходи лѣпше до каплицѣ, буде тамъ Поланя, Гафія, Катарина насть двѣ, вѣдспѣваємъ пѣсню и разомъ вернемо до дому.

— Коли я вже обѣцялася, не могу! — вѣдповѣла Поланя.
— Знаєшь, на другу недѣлю пойдемо, а нынѣ то вже нѣ.

И розсталися обѣ дѣвчата. Поланя побѣгла до корчмы, а Настя звѣльно пойшла своею дорогою. Треба тутъ згадати, що мимо тої обѣтницѣ нѣколи не бачили дѣвчата Поланку коло каплицѣ.

* * *

Спогляньмо за лѣтъ двайцять въ то саме мѣсце, на то саме мѣсце, на тѣ самѣ роздорожа. Коло креста сидить невидюча жѣнка и просить милостинѣ. Дорогою до креста підходить старша вже, но гарна єще жѣнка, одѣта богато, коло неї двое дѣвчатъ старшихъ, подобныхъ до неї якъ двѣ каплѣ воды и троє дѣтей молодшихъ.

Підойшовши до креста, промовила жѣнка до сидячої прошеницѣ: — Видите, Поланю, якъ вы недобрѣ. Я ждала на васъ такъ довго съ полуденкомъ, тай не дождалася.

— Бѣгъ най заплатить вамъ, Насте, видите, мої дѣти порозбѣгалися, а сама не трафлю до васъ; до теперъ не привыкла я до свого калѣцства.

— Бо вы все упертѣ. Отъ лѣпше бы послухати мене, приходть до мене зъ обоєма дѣтьми, кусень хлѣба знайдеся и всегда будете спокойнѣйшиими, якъ тутъ, просити де-чого у людей.

— Нѣ, Насте, того не зроблю. Я хочу вѣдпокутовати тяжкий грѣхъ моєї молодости. Памятаєте, якъ лѣтъ тому двайцять напоминали вы мене, щоби я залишила тотъ кабаты и музики, а я не послухала. Отъ, де завѣвъ мене м旤й розумъ.

— Сталося, промовила тихо Настя, Богъ милосердный, потѣшить. А вечеромъ приходть до мене таки конче...

По словахъ тихъ одойшла Настя съ дѣточками до каплицѣ, котрої вѣдь двайцяти лѣтъ не опускала кождої недѣлї и свята. Що се сталося однакъ зъ Поланею? зазвѣдаєме.

„Стереженого Богъ стереже,“ але не того, кто самъ вдається въ покусу. Поланка вѣрила въ свої силы и завелася дуже. Знайшовся одинъ безъ чести и совѣсти, и потрафивъ єї навести на дорогу лиху. Сама она не знала, якъ и коли се склалось, знала лишену, що виною була музика въ корчмѣ. Доки була дѣвчиною, старалися о ню найпоряднѣйшѣ и найбогатшѣ парубки; опосля родичѣ мусѣли ю вѣддати за єї уводителя, а самъ въ короткому часѣ зъ грызоты померли. Поланинъ чоловѣкъ почавъ гуляти по своему, пивъ, майно тративъ, завдався въ процесы, на остатокъ дѣстався до криминалу. Жиды забрали хату и Поланя лишилася зъ двома дѣтьми безъ да-

ху. Сидѣла въ коморнѣмъ, заробляла, та прійшла слабошть на очи; до колькохъ недѣль ослѣпла. Тогда перевѣсила тайстру и стала жебрати хлѣба для себе и дѣтей.

А Настя?... Настя выйшла за бѣдного, но чеснога парубка. Позналися на дорозѣ вѣдь каплицѣ до села. Богъ поблагословивъ имъ — дороблися. Отъ и все.

„И не веди насъ во искушенїе“...

НОВОСТИ

50-лѣтній Ювилей Архимандриты Чина св. Василія Вел. Въ сѣмъ святомъ роцѣ минуло 50 лѣтъ, якъ терерѣшний Архимандритъ о. Діонізій Ткачукъ вступивъ до Добромильскаго монастыря, который лише тодѣ зачавъ бувъ вѣдновлятися. Було тодѣ всього лише 14 монастырбъ, и то всѣ въ Галичинѣ. Днесъ Василіянскѣ монастырѣ розширяються по всѣхъ краяхъ, де лише живе гр. кат. нарбдъ якъ прим. въ Америцѣ, Канадѣ, Бразилї, Югославі, Мадярщинѣ, Румунії и въ насъ на Підкарпатськїй Руси. Всѣ тѣ монастырѣ підлягають одному Архимандритови, що перебуває въ Римѣ, кромѣ грецько-италійськихъ та Мельхитськихъ въ въ Сирії и на Ливанѣ, межи Маронітами.

Всѣ монахи Василіяне въ сѣмъ ювилейнѣмъ роцѣ пересилають свому найвищому Настоятелеви желаня, якъ выражаютъ свое глубоко пошаны и мо-

лять Бога, щобы дальше благословивъ працѣ и змаганя головного Настоятеля, якъ и цѣлого Василіянскаго Чина надѣ наврененямъ нашихъ братовъ до св. зединеня, та для побореня всякихъ людськихъ перепонъ надѣ поширюванямъ св. єдності на нашої земли.

Логика батюшки: На дняхъ приходить одинъ батюшка до хаты свого сусѣда, который есть рим.. кат. и посля привѣта сѣвъ на столець, которымъ почестувавъ його газда. Батюшка зачавъ дірзъ говорити о вѣрѣ. И межи прочими указує на образъ Ис. Христа висячого на стѣнѣ домашнього газды и звѣдаєся: кажѣть вы менѣ пане газдо, ци вы вѣруете въ того, который тамъ висить” (указавъ на образъ И. Христа) — Якъ-бы невѣровавъ вѣдповѣдає газда. Та если вѣруете — каже батюшка, — та тогда прийдѣть до мене высловѣдатися. — На се газда отво-

ривъ дверъ и батюшку выкинувъ изъ хаты.

Якъ бы всѣ руськѣ отцѣ и матери сякъ обходилися зъ фалшивыми учителями — и ихъ помагателями, то тогды не говорилобыся за Русина, що „спить“, — не розширила былася такъ схизма у насъ. — Правда, що много завинили въ розширеню схизмы и другихъ сектъ у насъ мы самъ, бо коли видѣли, що якъ агитують, мы лише позерали спокойно, а не щобы вказали путь чесно зводителямъ зъ нашего села.

Въ Росіѣ недавно вивезли 68 католицькихъ священиківъ на Соловки. Межи ними є Богоагато хворыхъ, вымореныхъ голodomъ и безъ теплої одежи. О. Сосѣньский, що дбстався до неволѣ пôд часъ польсько-большевицької войни, — попавъ у нервовий розстрой. — Всѣхъ катол. священиківъ на свободѣ въ Росії має бути около 20.

Одинъ паломникъ изъ Праги ходить пѣшки по рѣжныхъ вôдпustovихъ мѣсциахъ у свѣтѣ ще вôдь 1926 р. Обойшовъ цѣлу св. Землю, полудневу и пôвночну Индію. На італійськомъ кораблѣ вернувъ хорый до Риму й пôшовъ до Праги. Опосля зновъ пôшовъ до св. Землѣ й черезъ полудневу Европу прибувъ до Риму. Зъ Риму пôшовъ черезъ

полудневу Францію до Еспанії. Зъ Люорду пôшовъ черезъ повночну Италію й Югославію до Ромунії й вернувъ до Праги. М. р. выбрався втретє до св. Землѣ черезъ грецький архипелаг и потомъ черезъ Царгородъ прибувъ до Риму. Звôдси пойде до Люорду и до вôдпustovихъ мѣсци у Надренії. На другий рокъ выбирається четвертий разъ до св. Землѣ. Дивный той паломникъ (вôнъ вôдбуває свою подорожь для покуты) бывъ уже три разы на авдіенції въ св. Отця. Носить бороду й довге волося. Належить до третього Чина св. Франціска й ходить у рясѣ. Зовнѣшнімъ выглядомъ пригадує Христа пензля Гофмана має 26 лѣтъ. Скônчивъ 6. класу гимн.; знає 17 мовъ. Кличуть його братомъ Альбертомъ; правдиве його имя закрыте передъ широкимъ свѣтомъ.

Радіо въ Ватиканѣ фунгує повнимъ темпомъ. Кожного дня до обѣда въ 11 год. висилає Радіо-Ватиканъ справы и информації о миссійномъ руху одъ агентури Фідес. И то по порядку днївъ тижня въ языкахъ: италійськомъ, англійськомъ, испанськомъ, французськомъ, нѣмецькомъ. Вечеръ дає у 8 год. релігійнѣ справы. Первѣ справы на волнахъ 19·84 м., другѣ на 50·26 м.

Появилася въ дуже малому накладѣ симпатична книжочка поезій молодого Пôдкарп. поета Зореслава:

„ЗІ СЕРЦЕМ У РУКАХ“

Поетъ присвячує книжочку дорогої Пôдк. Руси оспівує єсть красу бôль, непевнôсть, тръвоги и сподѣваня. Поезії прибранї у милозвучну форму, вôдзначаються глубокимъ чутямъ и красою мовы до рôдної землї и народу; тверда вѣра въ Божї правды надають поезіямъ теплоту христіянського духа.

Цѣна 5 Кч., зъ поштою 5. 50 Кч.

Выйшла нова брошурка:

МАЛЫЙ ПѢСЕННИКЪ ЦЕРКОВНЫЙ

(безъ нотъ) сторôнъ 64, содержить 11 пѣсень до Найсв. Сердця Іисусового, 3 до Страстей Христовыхъ, 19 до Пресв. Богородицѣ и 3 до Св. Угод. Божихъ.

Цѣна 2 Кч., зъ поштою 2. 50. Кч.

Почитателѣ Марії купуйте нову книжку!

НАСЛІДУВАННЯ МАРІЇ.

Аск. Бібліотека Книга II.

Въ той книжочцѣ знайдете прекраснѣ науки, якъ сама Преч. Дѣва Марія дає тымъ, котрѣ Є є люблять и хотуть Ђї вѣрно служити.

Сея книжочка бôльше нась потрафить научити, якъ великѣ товстѣ книги. Хто Є є перечитає, певно загрѣє свое серце до любови до Царицѣ неба, а особливо набере христіянського духа.

Книжочка має 128 стр., а коштує лише 3.50 Кч. Зъ почт. 4 Кч.

При замовленю адресуйте такъ:

Выдавництво 00. Василіянъ въ Ужгородъ, ул. Раковця 54.

Выдавництво Чина св. Василія Великого въ Ужгородѣ
поручаетъ слѣдующіи книжки:

ПОЛНЫЙ ТРЕБНИКЪ (печатаный въ Жовквѣ). Обнимаетъ 899 ст.

Находится въ немъ въсѣ чотыри части: I. Таинства, II. Освященія III. Благословенія, IV. Моленія на всяку потребу. Двойный друкъ: чорный и червоний. Фор. дуже догочный. Ясный переглядъ, буквы читкѣ, выразнѣ.

Оправленій въ полотно 130, въ кожу 150 Кч., почтове 5 Кч.

ЧИНЪ ТАЙНЫ КРЕЩЕНІЯ И МИРОПОМІЗАНІЯ. Цѣна 5 Кч., зъ почтою 5·60 Кч.

ЧИНЪ ТАЙНЫ СУПРУЖЕСТВА. Стоитъ 5 Кч. зъ почтовою засыл. 5·60 Кч.

ЧИНЪ ТАЙНЫ ЕЛЕОНОМІЗАНІЯ. Стоитъ 5, зъ почт. 5·60 Кч.

ЧИНЪ ПАРИСТАСЯ И ПОГРЕБЕНІЯ МИРСКИХЪ ЧЕЛОВѢКЪ
содержить въ себѣ и Евангеліе Лазаря. Цѣна 6 Кч. зъ почтовою засыл. 7 Кч.

СЛУЖБА ХРІСТА-ЦАРЯ стоитъ 2·50 Кч., съ почтою 3·10 Кч.

SLUŽBA CHRISTA-CARJA. Stoit 2·50 Kč. s počtoju 3·10 Kč.

СЛУЖБА НАЙСЬ. СЕРДЦУ ІІСУСА. малый форматъ 3 Кч.,
зъ почтою 3·60 Кч.

NAJSV. SERDCU ISUSA. malyj format 3 Kč,
zъ počtoju 3·60 Kč.

ЯПОСТОЛЫ і ЕВАНГЕЛІЯ на недѣли и праздники святои гр. каѳолицкои Церкви. Малый форматъ; книжка переплетена въ полотно стоитъ 20 Кч., съ почтою 21·50 Кч.

ОУМОЛЕНІЕ КЪ ПРЕСВЯТОЙ ЄВХАРІСТІЇ (супликація) зъ нотами. Цѣна 50 гелл., съ почтовою засылкою 70 гелл.

ЯКЛІӨСТНИКЪ Стоитъ 25 Кч., зъ почтою 26·30 Кч.

НОВЫЙ ЗАБѢТЬ обоймаючій 4 Евангелія, дѣянія Апостолскѣ, посланія и откровеніе св. Іоанна, въ языцѣ церковнославянскомъ зъ переводомъ на народну мову о. Дра Александра Бачинскаго

Книга переплетена въ повполотно стоитъ 60 Кч. зъ почт. 65 Кч.

ЧЕСТНЫЙ ПАРИКЛИСЬ КЪ ПРЕСВ. БОГОРОДИЦѢ. Цѣна 1 Кч.
зъ почтою 1·40 Кч.